

Vēdera trauma bērniem pēc sitiena pret velosipēda stūri

Dmitrijs Solopčuks^{1,2}, Juris Šveklis¹

¹ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

Ievads. Pēdējo četru gadu laikā BKUS subjektīvi novērots vēdera traumu skaita pieaugums. Bieži traumas gūtas pēc sitiena pret velosipēda stūri.

Mērķis. Šā darba mērķis ir noteikt iespējamās velotraumu pacientu skaita pieauguma iemeslus, kā arī analizēt šādu pacientu ārstēšanas metodes un rezultātus BKUS Ķirurģijas klīnikā.

Metodes. Tika atlasīti pacienti, kuri 2011.–2014. gadā ārstēti BKUS ar līdzīgu anamnēzi: sitiens ar vēderu pret velosipēda stūri. No dokumentācijas tika atlasīti šādi dati: bojāts orgāns vai rajons, ārstēšanas taktika, veikto izmeklējumu skaits un manipulācijas, stacionēšanas ilgums.

Rezultāti. 2011.–2014. gadā BKUS ārstēti 35 pacienti ar līdzīgu anamnēzi. 2013. un 2014. gadā novērots straujš pacientu pieaugums. Biežāk traumas guva zēni pusaudžu vecumā (12 g. v.). Puse (50%) pacientu tika izrakstīti no stacionāra ar vēdera priekšējās sienas sasituma diagnozi. Pārsvārā viņiem bija nepieciešams īss novērošanas periods pēc iekšējo orgānu bojājuma izslēgšanas, izmantojot rentgenizmeklējumu un ultrasonoskopiju. Taču daudz ir gadījumu, kad gūti arī dažādas pakāpes iekšējo orgānu bojājumi. Biežāk konstatē aizkuņģa dziedzera un aknu bojājumus. Parenhimatozo orgānu bojājuma gadījumos tika lietota nogaidoša konservatīva taktika. Sešiem pacientiem bija nepieciešamas dažādas manipulācijas. Vēlīnas radikālas operācijas netika veiktas. Pārsvārā pacienti pavadīja stacionārā mazāk kā piecas dienas, maksimāli – 62 dienas (pacientam ar aizkuņģa dziedzera šķērsbojājumu). 2012. un 2013. gadā pieauga pacientu skaits, kas guvuši arī smagus bojājumus.

Diskusija. Pārliecinoši noskaidrot velotraumu skaita pieaugumu nav izdevies. Tas var būt saistīts ar BMX sporta popularizēšanu pēc Latvijas uzvaras olimpiskajās spēlēs šajā sporta veidā 2012. gadā. Konsultējoties ar BMX klubu, noskaidrots, ka Latvijā nav pieejams bērniem piemērots pilns velosporta ekipējums. Likumdošanas akti neaizliedz riteņbraukšanu bez ekipējuma ārpus ceļu satiksmes jebkurā vecumā, izņemot sacensības.

Secinājumi. Nepieciešami plašāki pētījumi par iespējamu velotraumu skaita pieaugumu Latvijā. Pacientiem ar vēdera dobuma traumām bērnu vecumā izvēles metode ir nogaidoša konservatīva taktika, jo tā pasargā no nevajadzīgām radikālām operācijām.